

Kasdieną—

Ką Prunskis Užtyli
Dėl Ko Jis Stebisi
Pašto Jubilėjus
Negrai Washingtono

Rašydamas "Drauge" apie pirmosios lietuviškos knygos (Mažvydo Katekizmo) 400 metų sukaktį, kunigas J. Prunskis pažymi, kad vien per 20 metų nepriklausomybės Lietuvoje išleista daugiau lietuviškų knygų negu per pirmus 30 metų. Su tuo faktu sutinkamu.

Bet kunigas Prunskis slepia nuo savo skaitytojų, kad dabar, nekomat Lietuva yra ne tik nepriklausoma, bet ir socialistiniai-tarybinė, ten leidžiamų lietuviškų knygų ir tik spausdinimų kiekis yra kelius kartus didesnis, negu po stulginskine, grinine, ar smetoneine sistema. Tegul Prunskis pasiskaito šiame "Vilnyje" N-ryje apie knygų tirražus šiuo laiku.

Prunskis ir tą patogiai užtyli faktą, kad Tarybų Lietuva pirmosios lietuviškos knygos jubilėjų minėjo kuo plačiausiai, ir kad pažangūs Amerikos lietuvių plačiau ir anksčiau už dabar išimiejojusius klerikalus minėjo šią taip svarbią mūsų tautai kultūrinę sukaktį.

Beje, kunigas Prunskis lyg su nusistebėjimu cituoja "Vilnį", kur sakyta, kad "religija ir tikyba buvo ta jėga, kuri pirmą iškėlė lietuvių kalbą".

Minėdamas Mažvydo katekizmo jubilėjų, pažangūs lietuvių tai darė iš savo išikimybės tautų kultūrai, o ne politinio kapitalo sumetimui, kaip tai daro klerikalai. Mes ne "prapizno-ne" tikybos rolė anuo šimtmene, bet konstatavome faktą. Tik Prunskiai ir jam panašūs, kurie minėdami jubilėjų, smonginai slepia faktą, kad jis minima tėvynėje Lietuvoje, turi reikalo faktų nepripažinti ar pripažinti. Mes faktus tik pažymime, kokiais jie yra. Ir mes nelinkame paneigti pirmųjų Mažosios Lietuvos krikščionių dvasininkų rolę lietuvių kalbos iškėlime į spaudą.

Šiomis dienomis Amerikos Legiono Dariaus-Girėno pastas minėjo savo 15 metų sukaktį. Kaipio lietuvių veteranų grupė, nešanti dievijų heroikių Amerikos lietuvių vardą, ši organizacija galėtų būti visų lietuvių sveikinama, jei...

Jei ji nebūtų nukrypusi nuo savo tiesioginio tikslo ir nepavirtusi lietuviškos ir bendros reakcijos įnagiu.

Tad, pagaliau net pulkininkas McCormick ultra-reakcinis "Chicago Tribune" redaktorius, pažymėjo, kad Čiangas vadžia Kinijoje yra korupcinė, sudgedus iki kaulo.

Gerisio patvirtinimo, rodo si ir nereikėtų, kuomet tokios raudonėdžių šulas turi pripažinti, kad Kuomintangas yra ne kas kita kaip opiumo plynkių, spekuliantų ir karjeristų—generolų klika.

Negrų Tautinės Apžangos Susivienijimas (NAACP) apskaitliavo, kad sostinėje Washingtono negrai už daug prasčiau būvus yra priversti mokėti beveik 25% daugiau nuomos negu baltieji.

Tik keli bloka! nuo Baltojo Namu prasideda negrų lauzai. To, žinoma, nematysite Washingtono gražiose fotografijose.

GELŽKELIEČIŲ STREIKAS FRANCUZIJOJE

MOLOTOVAS SMERKĖ JAV IMPERIALISTINĘ POLITIKĄ

Pirmiausia Bus Tariamasi Austrijos Klausimu. Vokietija Seks Iš Eilės

LONDONAS, Lapkr. 27.—Antrą dieną užsienio ministrų konferencijai praejo susikirtimuose dėl dienotvarkės punktų. Pagaliau, sulgyta, kad taikos reikalas su Austrija bus pirmiausia svarstomas.

Molotovas, savo kalboje, palietė ir tūlus pamatinius dabarties klausimus. Jisai tvirtino, kad Amerikos vedama imperialistinė politika turia savo tikslu sudaryti viešpataujantį ir vergaujantį Europos valstybes. Tai politikai jis pripaštatė demokratinį taikos vykdymo procesą.

Molotovas pabrėžė reikalingumą sukurti demokratine ir vieningą Vokietiją. Jis priešingai Vokietijos suskaldymui ir sudarymą jos teritorijoje imperialistinių avanpostų.

Vokietijos Komunistai Už Plebiscitą

LONDONAS, Lapkr. 25.—Vokiečiai komunistai, veikiantį britų valdomoji zonoje, savo masiniam susirinkimui, įvyksianiam Achene, priėmė rezoliuciją, reikalaujančią praversti plebiscitą, atskleidžiantį Vokietijos gyventojų kokios Vokietijos jie nori — vieningos ar suskaldytos ir federalės vienietas.

Si rezoliucija pasiūta Britanijos užsienio ministerijai, su prašymu perduoti ją užsienio ministrų konferencijai. Be to, Vokietijos komunistai reikalauja, kad Londono konferencija išklaustų vokiečių antifašistų delegaciją.

Palestinos Klausimas Dar Neišspręstas

NEW YORK, Lapkr. 27.—Vakar Jungtinių Tautų Generali Asamblėjai dar nepavyko išspręsti Palestinos klausimas.

Ši penktadienį Generali Asamblėja vėl svarstys tą problemą. Jau septyni mėnesiai, kaip ta problema bandoma išspręsti. Kad užgrystų propozicija padalinti Palestiną į žydų ir arabų nepriklausomas valstybes, tam reikia dviejų trečdalių balsų.

Tikimasi, kad šį penktadienį bus gauta du trečdaliai balsų.

KENOSHOS PASIBAIGĖ STREIKAS

KENOSHA, WIS.—Kenoshos "Evening News" leidėjas susitarė su tipografiniu unija ir laikraštis vėl pradėjo išleidinėti.

Darbininkams pakelta algant 15 nuošimčių.

VIENAS SUVIS — TRYS FAZANAI

DENVER, COLO.—Medžiotojus Isehart paleido šurį ir fazaną. Tas krito. Jo šuo pastvėrė kitą fazaną, o trečias paukštis, išsigandęs, mėgino pasprukti, bet pataikė galvą į farmos namą ir krito ant vietos.

Bostono Mėras Jau Laisvė

BOSTON, Lapkr. 27.—Prezidento Trumano malone, iš kalėjimo palaiduotas Bostono mėras Curley, išbuves jama penkis mėnesius. Curley buvo nuteistas už prasizengimą pašto pavarčiams.

Ministrų taryba vakar sutiko su Prancūzijos užsienio ministro Bidault propozicija, kad klausimas apie nacų turtus Austrijoje būtų pavesta svarstyti ministrų pagalbininkams. Savo raportą jie turės pateikti antrą gruodžio.

Rytoj ministrų konferencija pradės narplioti Vokietijos problemas.

Demokratai Argumentuoja Su Republikonais

WASHINGTON, Lapkr. 26.—Komercijos sekretorius Harriman ir agrikultūros sekretorius Anderson bandė įtikinti republikonus senatorius ir kongresmanus, kad pagalbos teikimas Europai nėra priekštas aukštų kainų.

Harriman kalbėjo senatorius Tafto vadovaujamam bendram ekonominiam komitei. Jis prašė, kad Kongresas užgirtų reikalingumą dalinos kontroliu. Jis reikalavo valdžiai teisės skirti plieną toms įmonėms, kurioms plienas labiausiai reikalingas.

Sen. Taftas teigė, kad eksportas Europai yra pamatinė priekštas infliacinės padėties.

Britai Susitarė Su Švedais

LONDONAS, Lapkr. 26.—Britanija pasirašė naują biznio sutartį su švedais.

Abipusė biznio apyvarta sieks 200 milijonų dolerių. Švedija sutiko kiek sušvelninti importo sąlygas.

BULETINAI

NEW YORK.—Cion atskrido bėglys iš Lenkijos Stanislovas Mikolajėtkas. Sykiu su juo atvyko trys jo leitenantai.

HOLLYWOOD.—RKO Studio prašalino iš darbo du judžių prodeserius Adrian Scott ir Edward Dymtryk.

Juos kaltina "Kongreso panikinimu".

SYDNEY.—Australijos policija stengiasi samedžioti nacų viršūlę Beckerį ir jo pagalbininką Stofferį. Jie suspėjo pasislėpti kaip tik tuo laiku, kada juos rengeži išdeportuoti Vokietijon.

Beckeris, karo metu, buvo vienas iš žymiausių nacų agentų Pietų Amerikoje.

NEW DELHI.—Indusų armija turėjo pasisekimų mūšiuose su musulmanais Kašmiro provincijoje. Juos ištrėnkė iš visos eilės stiprių pozicijų.

Rusų Kviečiai Čekoslovakijon

PRAHA, Lapkr. 26.—Šią savaitę Čekoslovakijon gaus iš Tarybų Sąjungos pirmą siuntinį kviečių.

Tarybų Sąjunga sutiko pasiųst Čekoslovakijon 50,000 tonų kvietinių grūdų ir 30 tonų pašarinių kornų.

Traukinius su grūdais prirubėžiaus pasitikti Čekoslovakijos valdžios delegacija.

Zinios iš Tarybų Lietuvos

DAUG KNYGŲ APIE ŽEMES ŪKIO KULTŪRĄ

SKAUDVILĖJ NAUJAS LAIKRASTIS IR PENKIOS KILNOJAMOS BIBLIOTEKOS

VILNIUS. Lietuvos T. S. R. Valstybinė leidykla per paskutinius mėnesius išleido daug agrotechnikos literatūros, tame tarpe: "Kaip kovoti su žemės ūkio ligomis ir kenkėjais", "Geriausieji terminai žemės ūkio kultūrų sąjai" ir t. t.

Viso išleista 12 pavadinimų brošiūrų ir knygų, bendru tirražu daugiau kaip 300,000 egzempliorių, kurių daugiausia dalis išsiūta į valsciūnas bibliotekas ir klubus-skaityklas.

Lietuvos T.S.R. Valstybinė Grozinės literatūros Leidykla jau šiais metais išleido 113 grozinės literatūros knygų, vienu milijono 102 tūkstantčių egzempliorių tiražu. Iki metų galo šiemet bus dar išleista ke-

JUNGT. AM. VALST. IR BRITAMS TEKS KONGO URANIUMAS

DIDESNĖ PUSĖ URANIUMO PRODUKCIJOS KLIOUS JUNGTINĖMS AMERIKOS VALSTIJOMS

LONDONAS, Lapkr. 26.—Uraniumas, kuris gaunamas iš Belgijos kolonijos Kongo, Afrikoje, gabenamas Britanijon ir Amerikon. Informacijomis, kurios gauta iš oficialių šaltinių, 58 nuošimčiai uraniumo siunčiama Amerikon, o 42 nuošimčiai Britanijon. (Karo metu visus Kongo uraniumas buvo eksportuojamas Amerikon.)

Pereitų metų uraniumo produkcija prilygo 6,253 tonams—vertės \$10,550,000.

Nori Sumažinti Paramą Vakarų Europai

WASHINGTON, Lapkr. 26.—Aštuoni republikonai senatoriai siūlo nukopoti paramą Prancūzijai. Išlaikyti ir Austrijai iki 400 milijonų dolerių.

(Vyrniausieji, kaip žinoma, reikalauja 597 milijonų dolerių.) Senatorius Wherry (Nebraska) sako, kad Amerika turi atsisakyti ir j savo padėti. Ir Amerika gali užėit sunkesni laikai.

Sen. Wherry prisibijo, kad siuntimas taip didelių kiekių kviečių Europai, pažeis Amerikos žmonių būklę.

KAD PLIKIAMS BUTŲ PIGIAU

HUNTINGTON, West Virginia.—Konsilmenas Wilkinson įteikė miesto tarybai sumanyimą, kad vietos barzdakūčiai imtų tik 25 centus nuo plikių už plaukų nukirpimą.

Streikų Kovose Virš 2 Mil. Darbininkų

LYONE Įvyko Susirėmimas Tarpe Policijos Ir Demonstrantų; Daug Sužeistų

PARYŽIUS, Lapkr. 26.—Prancūzijos gelžkeliams išcūsus streikan, streikuojančių darbininkų minios išliko iki dviejų suvirš milijonų. Beveik visa Prancūzijos ekonomika suparalyžuota.

Rytoj premieras Schuman prašys Nacionalio Susirinkimo pareikšti pasitikėjimą jo naujai suarytai valdžiai. Jis prašys savo valdžiai dar daugiau įgaliojimų.

Tūloms kategorijoms darbininkų, kurie gauna labai mažas algas, valdžia sutiko mokėti mėnesinius bonus.

Inkvizicija Pradžė Judžių Industrijoj

NEW YORK, Lapkr. 27.—Judžių industrijos magnatų suvažiavime nutarta prasiūti vienus artistus ir rašytojus, kuriuos bus įtarti esant komunistais ar jų pritarėjais.

Desimtis Hollywoodo artistų ir rašytojų, kuriuos traukia atakomybė už kongreso paneikimą, jau prasiūti iš darbo.

Jie pareiškė savo griežtą protestą.

Eric Johnston, Judžių asociacijos prezidentas, stovi galvinyje magnatų, kurie šiuoja progresyviūs iš Hollywoodo.

Nori Prisidėti Prie J. A. V.

St. John's.—Vietos dienraštis "Daily News" pasirodė pranešimas, kad Newfoundlandas susikūrė partiją, kuri nori, kad Newfoundlandas prisidėtų prie Jungtinių Amerikos Valstijų.

Salininkai to plano tikisi gausių paramos iš JAV republikonų partijos.

Trumanas "Tyrinės" Generolus

WASHINGTON, Lapkr. 27.—Pasėkoje tik skandalingai revenciacijai, kurios išleista generolo Meyerso byloj, prezidentas Trumanas susinteresavo ir kritinis generolais, kurie dabar nėra militarinėje tarnyboje.

Jis įsakė apsigynimo sekretoriui Forrestalui priduoti jam visų generolų surašą.

Trustai Buvo, Trustai Pasilieka

Mėginimai decentralizuoti Japonijos monopolinį būz susilaukia vis didesnio pasipriešinimo ne tik iš Japonijos monopolistų, bet ir iš Amerikos trustininkų.

Monopolistų "įdėjiniu" vadu yra generolas Wm. Draper, kadaise buvęs Wallstriejo šūz.

Streikų Kovose Virš 2 Mil. Darbininkų

LYONE Įvyko Susirėmimas Tarpe Policijos Ir Demonstrantų; Daug Sužeistų

PARYŽIUS, Lapkr. 26.—Prancūzijos gelžkeliams išcūsus streikan, streikuojančių darbininkų minios išliko iki dviejų suvirš milijonų. Beveik visa Prancūzijos ekonomika suparalyžuota.

Rytoj premieras Schuman prašys Nacionalio Susirinkimo pareikšti pasitikėjimą jo naujai suarytai valdžiai. Jis prašys savo valdžiai dar daugiau įgaliojimų.

Tūloms kategorijoms darbininkų, kurie gauna labai mažas algas, valdžia sutiko mokėti mėnesinius bonus.

Stiprus Sentimentas Už Wallace'ą

NEW YORK, Lapkr. 25.—Sugrįžęs iš savo kelionės Vakarų Pensylvanijoj Wm. Z. Foster pareiškė, kad anglikausiuose ir plieno darbinukuose vis labiau stiprėja sentimentas už Henry Wallace'ą. Idėja trečiosios partijos turi daug šalininkų, bet reikės pradėti dar labai daug darbo, kol tas sentimentas susikristalizuos organizaciniui.

Būdamas Pittsburghe Wm. Z. Foster kalbėjo masiniam plieno darbininkų susirinkime, kuriame dalyvavo 4,000 žmonių.

Brownsville jis kalbėjo didžiuliam angliakasių susirinkime.

Aukso Kroviniai Tarybų Sąjungoje

LAKE SUCCESS, Lapkr. 26.—Zurnale "United Nations World" Charles Prince rašo, kad Tarybų Sąjunga turi "slaptus" aukso krovinius, kurie gali būti beveik tokio jau dydžio, kaip tie aukso kroviniai, kurie "palaiddoti" Fort Knox požemyje.

Amerikis aukso rezervai verti 22 bilionų dolerių.

Susirgo Wm. J. Touhy

CHICAGA.—Sunkiai susirgęs valstijos prokuratoris William Touhy. Jį užtikavo širdies ligaga.

Wm. Touhy nugabentas šv. Juozapo ligoninėn.

Hammond Indiana—Spaustuvinių Darbininkams Paskelbus Streiką, Neišėjo Dienraštis "Hammond Times"

Spaustuvininkai reikalauja pakelti algas \$14,50 savaitėje.

VILNIS

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association. Inc. Subscription rates in United States one year \$7.00, six months \$4.75, Chicago \$9.00, six months \$4.75, Canada \$9.00, six months \$4.25, foreign countries 9.00, six months \$4.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in Chicago one year \$9.00, six months \$4.75; outside of Chicago one year \$9.00, six months \$4.75.

Advertising rates on application. 3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill. Phone VICTORY 7325-7326 Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Tai Ne I Taiką Kelias

Užsienio ministrų konferencija Londono sutiko svarstyti 6 punktus: Austrijos taiką, Vokietijos ekonomiką ir reparacijas, Vokietijos ekonomiką ir reparacijos pasiūlymą Vokietijos klausimu, Vokietijos militarizmą ir jai taikos sutartį.

Eina ginčas tik kuris punktas pirmiaus svarstyti.

Prospektai lengvam susitarimui yra prasti. Esąs pilnas susitarimas tarp Marshallo, Bevino ir Bidault, nors pastorojo poziciją susilpnino streikai Francuzijoje, kurie grumto nauju ministrijos nuvertimu. Jau atvirai kalbama apie konferencijos nepasiekimą.

William McCaffin, Chicago Daily News korespondentas, štai kaip apibūdina Amerikos politiką:

"Sakoma, amerikoni nesidrovėstą, jei reiks prisilinti kaltę už konferencijos išardymą, kad tuomi išeiti politiniu vadu kaip ir ekonominiu šampionu Europoje".

Taigi, ne taika svarbu, bet pirmenybė, politinė vadovybė. Kas tai iš mūsų diplomatai sakė.

"Mes nesakysime, jog daugiau konferencijų nebus, mes tik laiko nenustatysime".

Su tokia politika einant į konferenciją negalima tikėtis jos pasksekimo.

Tokia politika taigpi veda ne link taikos, bet atgal.

Pirmiaus panašios konerencijos nepavyko dėka tokiam atsišėsimui link jų, dėka nenorui susitari, bet bent buvo bandoma primesti kaltę Tarybų Sąjungai. Dabar gi atvirai kalbama, kad pasirodyti drąsiai ir atkakliai, mūsų diplomatai netgi nesidrovėstą prisilinti kaltę konferencijos nepasiekimo.

Jei šis apibūdinimas teisingas, tai mūsų diplomatai, rodos, priėmė tą taisyklę, jog geriau pasirodyti blogu, bile tik galingu.

leško Skirtumo

Dideliai užsidesę aspiracija kandidatus į prezidento urėdą, Thomas E. Dewey nori kaip nors parodyti, kad republikonų užsienio politika yra skirtinga nuo demokratų. Demokratų lyderiai mat pasisavina kiekvieną reakcinį republikonų obalsį, kiekvieną šykį ir tuo būdu nesimatą skirtumo tarp abiejų partijų politikų.

Taftas sušuko: "Mažiau valgykite". Trumanas tuojau paskelbė tai visos šalies svarbiu obalsiu. Republikonai pradėjo atakas ant "raudonųjų, demokratiai pasiemė ir dar aršiau puolė komunistus, kaip republikonai.

Dewey pagalios susirado naują punktą. Jis reikalauja duoti Ciango Kaišeko valdžiai nors \$100,000,000 "išgelbėjimui 450,000,00 žmonių".

Bet ir čia Dewey gerokai pasivėlino. Valstybės Sekretorius Marshall paskelbė Ciangiui dovaną \$300,000,000, taigi tris sykius daugiau kaip Dewey siūlo.

Mr. Dewey matyti ne pergeriausia apsisąžines su Kinija. Ciango valdžia vėl nedaugiau 300,000,000. Kita, tie pinigai gelbės ne Kinijos žmonėms, jų vargiai užteks Ciango valdininkams keletui mėnesių.

Amerika jau daug metų pila milijonus dolerių Kinijon, o kas kada girdėjo, kad tos šalies žmonės būtų tuo pasinaudoję?

Dewey'o naujas punktas atsiškai nuo demokratų užsienio politikoj taigi yra nevykęs.

Tai Visų Kova

Komentuojant atakas ant Hollywoodo rašytojų ir kino aktorų, Chicago Daily Times, editoriale, lapkričio 25, sako, kad kova už teisę sąvart protauti ir savo mintis išsireikšti, ka Thomas-Rankino komitetas bando uždrausti, yra visų kova, o ne vien keleto rašytojų:

"Tai visų kova. Jei tie, kurie reikiša savo mintis ir idėjas per jūdžius bus suvaržyti, jiems nebus leista savo politinius, religinius, ekonominius ir kitus įsitikinimus išreikšti, tas pats bus daroma ir su kitais, kurie reikiša savo įsitikinimus žodžiu ir raštu. Jiems bus uždaros burnos, jie bus baudžiami.

"Tame yra pavojus. Tame yra kelias į totalitarizmą. Jau laikas teismams, saugotojams ir aiškintojams justicijos įsimaityti."

Jau laikas nevien teismams, bet visiems laisvės ir demokratijos gynėjams, visiems laisvę mylintiems žmonėms stoti kovon prieš užsimojimą smaugti demokratiją, naikinti laisvę.

Šiandien ima tuos, kurie apsaukti komunistais, rytoj ims kitus demokratinius žmones. Los Angelėj padaryta ataka ant demokratų partijos klubo susirinkimo.

Kiek čia trūksta iki atakų ant visų pažangiausių amerikiečių. Kas gi kludys fašistiniam elementui visus savo priešus paskelbti komunistais ar "nelojaliais" žmonėmis.

P pinigai Prieš Laisvę

Thomas Reynolds, Chicago Sun korespondentas Graikijoje, rašo, jog Amerikos politika tų šalyj toli gražu nuo šalies atsteigimo. Amerikos pinigai ir "Amerikos misija" vyriausiai naudojama nuslopinti Graikijos partizanų kovų prieš monarcho-fašistinį režimą.

Amerikos pinigais Graikijos žmonių būklė nei kiek nepagerinta. Tie pinigai eina karui prieš Graikijos liaudį, kovojančią už demokratinę santvarką ir demokratinės valdžios įsteigimą.

Chicago Sun išpėja, kad Marshallo planas gelbėti Francūzijai, Italijai ir Austrijai gali būti panaudotas tam pačiam tikslui.

Reikia pastebėti, kad netik gali būti, bet jau ir naudojamas. Pinigai francūzams ir italams žadėti ta slyga, kad jų valdžios turi būti konservatyvės ar reakcinės, kad iš jų turi būti pašalinti komunistai. Klususis Ramadieras su De Gasperi taip ir padarę.

Amerikos žmonių pinigai taigpi naudojami slopinimui kitų šalių žmonių laisvės.

Bevinas Teisina Terorą

Ernest Bevin, Britanijos užsienio ministras, kuris skaitosi socialistu, bet tešia britų brutalą imperialistinę politiką, teisia Graikijos monarcho-fašistinio režimo terorą.

Savo laiške Fredai Corbett, parlamento nare, darbiete, jisai sako:

"Nors tie pasmerkiami yra aršūs, bet yra pamato tikėti, kad jie padaryti neapsilenkiant su įstatymais."

Su kieno įstatymais neapsilenka? Tsalduro fašistinis režimas pasidarė sau tinkamus įstatymus slopinimui Graikijos liaudies judėjimo. Tsalduro teismai smerkia miriop to režimo priešus juo paties įstatymais naudodamies.

Graikijoj eina aršus fašistinis teroras, to ir Bevinas negali užginčyti, bet jis teisia tą terorą tuo, kad tai vedama prisilaint įstatymų.

Tuo tarpu kovotojus už demokratiją Bevinas vadinia teroristais. Kaip Londono Daily Workeris pastebi, lygiai taip elgėsi maršalas Petain su tais, kurie kovoję prieš fašizmą Francūzijoj, kuomet Petain tarnavo Hitleriui.

Socialistas Bevinas taigi teisia fašistinį terorą Graikijoj ir tuomi patarnauja fašizmui Europoje.

KOMPARTIJOS PROGRAMA DEL KONGRESO SPECIALES SESIJOS

Ar Amerikos Komunistų Partija remia pagalbą Europai? Atsakymas yra: taip. Ir detališkas atsakymas tam buvo duotas laiške, kurį Kompartijos vadai Fosteris ir Dennis pasiuntė kongresui dar savaitę prieš tai, kaip prezidentas Trumanas pasakė savo prakalbą.

Ir kaip Trumano prakalba specialėje sesijoje susilygina su Kompartijos programa?

Prezidentas detališkai neapibūdino Marshallo plano ilgųjų siekių, bet jis pažymėjo, kad tuo planu naudosis tik tos 16 valstybių, kurios dalyvavo Paryžiaus konferencijoje, ir taigpi Vakarinė Vokietija. Jis siūlė laikiną paramą \$597 milijonų pavidale tik trimis valstybėms: Francūzijai, Italijai ir Austrijai.

Amerikos Komunistų Partija siūlė fondą iš ne mažiau kaip 10 bilijonų dolerių, ir kad pirmenybė būtų duota toms šalims, kurios daugiausia nukentėjo kare ir daugiausia pasiaukavo kovoję prieš našivą Vokietiją.

Prezidentas Trumanas neįvardijo agentūros, kuri rūpintis pagalbos tiekiemu, bet iš jo kalbos visvien buvo aišku, kad Amerika darys tai savystoviau ne tarptautiniu mastu.

JAV Kompartija stoja už tai, kad duodama parama būtų pavesta Jungtinių Tautų Organizacijos komisijai, kuri beašliškai dalintų paramą tarptautiniu mastu.

Prezidentas Trumanas siūlė įvesti algų ir kainų kontrolę ant tokių reikmenų, kurių stoka egzistuoja, bet jis nesilūle nužeminti kainas ant jų reikmenų, kurios yra darbo žmonių kasdieninės būtenybės, ir jis nesilūle nustūgti kainas iki karų laikų lygio.

Amerikos Komunistų Partija reikalauja tvarkyti visų maisto reikmenų, pieno, kuro ir statybos medžiagų kainas ir visas kainas numūsti iki birželio mėn. 1946 metų lygio.

Prezidentas, nieko nesakė apie mokesčius ir faktą, kad sunkiausia mokesčių našta dabar guli ant nedaug uždirbančių asmenų klasės pečių.

Amerikos Komunistų Partija reikalauja mokesčių reformų, sumažinti mokesčius žemų įeigų klasėms, atnaujinti papildomuosius fabrikančių mokesčius ir panaikinti mokesčių grąžinimą trustams.

Prezidentas Trumanas reikalavo, kad algų kontrolė būtų įvesta tose pramonės šakose, kur bus įvesta kainų kontrolė. Jis labai švelniai kritikavo republikonus už nuomų kontrolės pažeidimą ir jis nieko nesakė apie kitas problemas, kaip antai, civilių laisvių, diskriminacijos, viešos namų statybos platesniu mastu, ir tt.

Amerikos Komunistų Partija ne tik stoja prieš algų "sušaldymą", bet nurodo, kad trustai dabar daro didesnius pelnus negu bile kada praieityje, kad algos turi būti keliamos nekeliant gaminių kainų, kad pakelti gyvenimo lygį masėse.

Komunistų Partija taigpi nurodo, kad dabartinis Europos gelbėjimo planas kaip jį išdėsto administracija, yra niekas kitas, kaip Vokietijos atstatymas, panašūs į tą, kuris Hooverio - Daweso planu buvo praves tas pirmojo pasaulinio karo.

Šalia to komunistai stoja prieš: Kongreso komiteto (Thomas-Rankino) žygius ir pažangiųjų persekiojimą. Jie remia Sabatho rezoliucijos projektą reikalaujant panaikinti taip vadinamą "Ne-amerikinio Veikimo Komitetą."

Komunistai reikalauja praversti federaliu mastu Teisingos Samdos Įstatymą (FPC), kuris uždrausto po bausme rasinę, religinę ir grupinę diskriminaciją samdoje; panaikinti Tafto-Hartley įstatymą ir kad minimumas algose būtų pakeltas iki 75 centų per valandą.

Komunistai taigpi reikalauja praplauti socialio saugumo įstatymus.

Kalbos Kampelis PRIKLAUSYTI, NE "PRIGULETI"

Tarp žodžių "priklausti" ir "priguleti" prasmės atžvilgiu skirtumo nėra. Jie abu atsako beveik vienokią prasmę.

Bet iš tų dviejų tik pirmas, tik "priklausti" yra priimtas bendrinė kalbon. "Priguleti," vartotas prieš pirmąjį pasaulinį karą, iš bendrinės kalbos jau senai išstumtas.

Mūsų vietinėje spaudoje, vienok, "priguleti" iki šiol dar yra pilnateisiu pilietis. Tiesa, mes dažniausiai rasome "nepriklausoma Lietuva," "nepriklausomybė," bet kada prisieina kalbėti apie priklausymą kokiai nors organizacijai, grupei arba klubui, mes staiga pradėdam vijoje prie priklausyti, "priguleti"...

Netaisyklinga: "Aš nepriklau su prie to klubo"; Taisyklinga: "Aš nepriklau su prie to klubo"; Netaisyklinga: "Mūsų organizacija yra nepriuguliminga"; Taisyklinga: "Mūsų organizacija yra nepriklausoma"; Netaisyklinga: "Turėtume priguleti prie LDS"; Taisyklinga: "Turėtume priklausyti prie LDS."

SUSIPAŽINOM SU DRAUGU MIZARA

SCOTTVILLE, Mich. — Scottville ir Fountain, Mich. lietuviai turėjome progą susipažinti su d-gu R. Mizara. Mes jį pažinom iš jo raštų, bet ypatiškai nebuvo matę. Mums pasitaikė progą su juom susipažinti ir nors trumpai pasimatyti 15 ir 16 lapkričio.

Draugas Mizara yra netik geras rašėjas, bet ir geras kalbėtojas, tik galia, kad mažai žmonių atsilankė į prakalbas, kurios įvyko Fountain, Mich. Mat 15 d. prieš prakalbas, buvo biau rus oras, snigo ir keliai buvo slidūs. O kita, tai buvo pirmos dienos stirnų medžioklei, ir daugelis išėjo medžioti.

Bet tie, kurie buvome, tai džiaugiamės, nes d-gas Mizara mus sustvirtino dvasioje. Mes dabar, išgirde jį prakalbas, vijoje nusigasti kylančios reakcijos, veiksmo dar smarkiau. Kalbėtojas sakė, kad reacionieriai traukia mūsų šalį į karą prieš Sovietus visokiais planais, buk kad sustabdžius komunizmo plėtojimas, bet slepia nuo žmonių, kad tas viskas daroma naudai marose grupės' žmonių, kurie nori užgrobti kitose šalyse aliejaus laukus ir kasyklas, kad tai dėl jų investimentų

mes patys šalį stumia į karą, neapsiant, kad tas veda prie sunaikinimo visos žmonijos. Todėl kalbėtojas ragino visus, kurie pajėgia sveikai protauti, aiškinti tą viską kitiems, kad nedailesti prie karo, nes nereikia tikėti, kad tik mūsų šalis turi su kuom naikinti kitas šalis. Taip gyresė ir Hitleris, bet pasirodė visai kas kita. Todėl kalbėtojas ragino visus dirbti dėl taikos.

Aukų lėšų padengimui surinkome \$48.85. Aukavo po vieną dolerį šios ypatos: M. Stakėnas, P. Šiskus, A. Lapėniėnis, J. Zemaitis, K. Gliamza, F. Zukas, E. Micekiėnas, J. Lauckas, B. Stakėnas, O. Stakėniėnis, L. Stakėnas.

Po 50 centų: J. Miškinis, G. Balaišis, C. Lazda ir J. Latikas. S. Klatauskas 75 centais. Visiems aukautojams širdingai ačiū.

Man rodos, kad jeigu apskrities valdyba būtų surengusi maršrutą kiek anksčiau, tai mes būtūmėm turėję geresnes pasekmes. Taigpi pasakyrimas po dvi dienas Muskegan ir Saginaw, kur visai mažai lietuvių, o Grand Rapids tik vieną dieną, tai jau neįsmirtingas pasielgimas.

F. Zukas.

š Kelionės Detroitan

TORONTO. — Penktadienio naktį Bangos Choro nariai, kaip jau, taip ir suaugusi, pluni energijos ir tipo vaziavom į Detroitą. Tikėjomės, kad mus detroitiečiai gražiai pasitikis, o mes jiems gražiai padainuome ir pašoksime. Bet pasirodė, kad ne visiems mela lietuviška daina.

Windsore mus iškėlė iš traukinio, sugrūdo į autobusą ir nusivėžė į imigracijos raštinę, kur išlaikė virš 5 valandų. Kamantinėje, klausinėjo, kaip kad kokius priešus būtų pasigavę. Paskui vėl sugrūdo į autobusą ir grąžino į Windsorą.

Buvo labai galia, kad toks kilnus mūsų žygis buvo sutrukdytas. Mums buvo gaila, kad mes negalėjom susitikti su detroitiečiais, kurie taip laukė.

Buvome nevalge visą naktį, o paskui mus dar išlaikė nevalgiusius išitas 5 valandas, tad subėgome į valgyklas pasistiprinti. Mums bevalgant pribuvo keli detroitiečiai—Kivėla, Juodaitis, buvė kanadiečiai. Jie pasaukė taksius ir nuvežė pas draugus Svirplius, o kitus pas draugus Pergėlius. Tenai mus gražiai pavaišino.

Vėliau nuvažiuavome pas Baltųjų ir Klemką, kurie užlaiko viešbutį 8 mylios nuo Windsoro. Labai gūži viesa. Ten taip pat mus labai

Kalbant apie klubą reikia priminti, kad žodis "klubas" yra klaidingas, "i" prieš "u" bereikalingai išpraustas.

Tas pats gali būti pasakyta ir kito žodžio atžvilgiu: taisyklinga yra rašyti "banketas," ne "bankietas."

N.

grąžiai pavaišino. Mes padainavome kartu su windroiečiais ir detroitiečiais.

Besikalbant man su savininkais ir užsiminus apie "Liaudies Balsą", kuris dabar veda vaju į mini 15 metų sukaktuves, Klemka tuoj ištraukė penkinį ir sako: "Liaudies Balsui". Baltulis pasekė su \$2. Bendrai kiti \$3, o Gendvilas \$1.

Taip ir pasibaigė mūsų susiejimas. Paskui draugai atvežė mus į stotį ir pasielėdome namo, visi pasipiktinę Amerikos imigracijos valdininkų elgesiu prieš lietuvių kultūrinį veikimą.

Visiems windsoriečiams ir detroitiečiams taru didėlij ačiū už vaišes ir tikiu, kad atelytje mes galėsime vėl susitikti.

J. V.

DAR KELETAS DALYKŲ VERTŲ PAŽYMĖJIMO LKM CHORO PROGRAMOJE

Apie buvusį LKM Choro koncertą, sekmadienį, daugelis dar tebekalba. "Tai buvo geriausia programa iš daugelio metų"... "Būčiau mokėjęs ir ateityje mokėčiau po \$5 įžangos už tokią programą". Taip kalba daugelis buvusių koncerte.

Tėvelis gerai aprašė "Vilnyje" koncertą, bet dar paliktą eilę dalykų vertų atžymėjimo.

Pirmiausia reikia pastebėti, kad LKM Choras gražiai dainavo negu bent kada pirmiau visoj savo istorijoje. Niekados pirmiau negirdėjau bile choro taip gražiai dainuojant "Karvelėli". Tokia harmonija. Toks sutartingumas.

Kitos dainos irgi labai gražiai išėjo.

Taipgi pastatymas solistų su choru buvo kas naujo programoj ir labai gerai pritaikyta buvo.

Choro mokytojas Juozas Kenstavičius vertas didelio pagyrimo ir už choro gerą sumokimą, ir už programą gerą suorganizavimą ir pravedimą.

Kozakevičius jau mūsų publikai gerai žinomas, bet turbūt pirmą sykį mes matėme jį pilnam įsisubavime. Šioje programoje jis turėjo kelias roles ir visai geriausia atliko. Tai aktorius. Tai dainininkas. Jam dar vos įėjus estradon jau darosi gerus įspūdis. Rolį jis moka keliose ojerose, ką paimita, tą atlieka.

Kada jis dainavo su choru ištrauka iš "Student Price", žmonėms labai, labai patiko.

Kada jis vaidino Alfio rolį, kiekvienas jo judesius taip sutiko su daina, kad nevisada ir profesionaliams aktoriams taip vyksta (jis yra profesionalas).

Povilas Stogis — jaunas ar senas — yra tas pats Povilas Stogis. Ir aktorius ir dainininkas pirmiausia. Jis daro jas ketvirtą sykį mūsų publika stebėjo jį tėvo rolę, duete iš operos "Aida", bet gerėjosi taip daug kaip ir pirmą sykį, jei nedaugiau.

Kartais man rodos, kad jis biskupyt perdaug vaidina, tai pakypdydai ir komedijos pusę rimtesniam vaidinime. Bet tai mažmožis.

Dažnai jis dainuoja "Old Man River" ir visados sukelia didelę ovacijų, taip buvo ir šį sykį.

Reikia pastebėti, kad pirmą sykį teko matyti svarbesnę rolę Esttela Bagdonienė, ir ji parodė daugiau talento negu pirmiausia kelias atėvėjais. Ir balsas jos ne mažas.

Sylvia Pran šį sykį ypač parodė mums, kad ji gera aktorka. Jos balsą jau senai žinojome.

Svečias mums buvo Aldona Gregg'aite. Gražiai ji dainuoja ir'gera aktorka. Jinai su Sylvia gerai atliko duetą iš "Aidos". Norėtume dažniau girdėti Aldoną.

Kiek prasčiau, mano manymu, išėjo sekstetui su ištrauka iš operos "Bartered Bride". Bet tai gal dėlto, kad visa kita geriau išėjo, taipgi savotiška e šmoto muzika skyrėsi nuo kitų programos dalių.

Daugelis reikalauja, kad ta programa būtų pakartota. Reikalaujanti sutinka daugiau mokėti įžangos, kad chorui būtų ir medžiaginės naudos, nevien moralės.

Mano patarimas, kartokite šią programą, kaip profesionalas.

Old Gold ruošia tikrai vienatinį dalyką. Pasaulij Geriausi Tabaką!

Nesiekote kokios nors medikalinės nuosavybės į Old Gold. Mūsų vienatinė nuosavybė yra rinkinių tabakų auginimas. Ir mes tuos tabako lapus prižiūrime su nuosirdumu! Beveik jau du šimtai metų kai mes žinome kaip juos prirengti... ir kiekviena rūšis apsaugota... ir tą viską sudėjus, teikia jums neprabežintą malonumą ir nieko daugiau.

Ar jūs pageidaujate tokio rūkymo? Ar jūs esate skubus dėl turtingo, lengvo tabako pačios aukščiausios tobulybės? Tuomet užsirūkykite Old Gold — dėl Malonumo iš didžiosios raidės M!



Mano patarimas, kartokite šią programą, kaip profesionalas.

Liths Join In Drive For Million Signatures

DELEGATES TO NATIONAL CIVIL RIGHTS CONFERENCE SUPPORT GRAND OBITUARY FOR UN-AMERICAN ACTIVITIES COMMITTEE

By VES Staff Reporter

CHICAGO: — Together with other delegates, Lithuanian-Americans representing organizations Centre of Democratic Lithuanian - Americans, Association of Lithuanian Workers, Inc., Lithuanian Literary Society, took a firm stand supporting a giant obituary for the House Committee on Un-American Activities in the shape of one million signatures on a nationwide petition planned here this past weekend by the national conference of the Civil Rights Congress.

Setting abolition of the congressional committee as its major objective, the civil rights group doubled its previous goal of a half million signatures on a petition to Congress and called for protest meetings to be held throughout the U. S. the week of Dec. 8-15.

A resolution adopted by the conference, which was attended by 336 delegates from 23 states, described the congressional committee as "the legislative spearhead of the most reactionary coalition in the U. S., consisting of the big monopolies, the NAM, the white supremacy and native fascists."

In an appeal to the delegates, CRC honorary chairman Dr. Harry F. Ward called for a "tremendous counter-offensive that will not stop until there are abolished the House Un-American committee and all the dark and evil forces behind it."

The conference demanded repeal of Pres. Truman's order for a loyalty check of all federal employes after college professor Colston Warne termed it "a probe to eradicate all people from the government with leberal thought, at the expense of the taxpayers." Warne, who is a consultant of the President's Council of Economic Advisers, has refused to sign the loyalty oath.

Another resolution urged Truman to include in his message to the January session of Congress a request for legislation to back up the recent report of his Civil Right Commission. The conference voted for a permanent national committee to "formulate and organize the steps necessary to carry out the President's Civil Rights Commission recommendations regarding racial, religious and national groups."

Specific actions of the conference called for legislation to outlaw lynching, the polltax,

discrimination against Negroes and other minorities, and creation of a national FEPC. Other resolutions called for defense of political minorities, including the Communist party, and a fight for repeal of the Taft-Hartley act.

Conference panels heard prominent lawyers, educators, clergymen and other civic figures report increasing violations of the civil liberties of racial, religious, nationality and political minority groups throughout the U.S.

Here's What FDR Thought About General DeGaulle

"DeGaulle is out to achieve one-man government in France. I can't imagine a man I would distrust more."

—FDR to Elliott Roosevelt

Coalition Flunkies Unhappy

ILLINOIS PROGRESSIVE PARTY HERE TO STAY; LITH VOTERS TAKING LEAD IN WARD, PRECINCT ORGANIZING

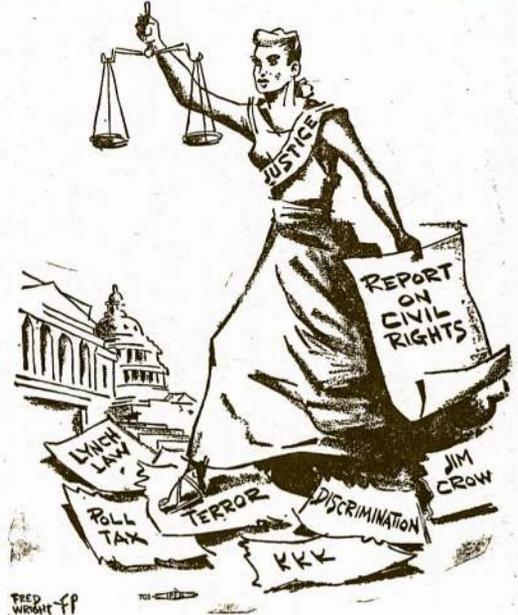
By VES Staff Writer

With no thanks to other Lithuanian newspapers published here and with no thanks to the old-line Democrat-Republican flunkies who operate within Lithuanian - American organizations, Lithuanian progressives in conjunction with other groups in the city gave birth to a new third party, which in its first test showed that large numbers of voters are seeking expression outside of, and an alternative to, the established major parties.

VILNIS

Weekly English Section

FRIDAY, NOVEMBER 28, 1947



Political dopsters all agree there has never been anything in this city's political annals quite like the upsurge of independent voters which piled up 113,000 straight votes and 313,000 for the Progressive Party's

operated on the theory of allowing the new independent movement enough rope to hang itself by the disappointing and disillusioning results they felt certain would follow.

Instead, they reaped a hornet's nest in the form of a widespread anti-machine coalition of labor, liberal, Negro and progressive groupings. Major party lines were broken through and the political picture was changed almost overnight by the popular revolt behind the Progressive Party.

Breaking ground in its first campaign, the Progressive Party crashed through the long-established monopoly of the Democratic and Republican parties to sweep numerous key areas, creating consternation among the old-line politicians.



HOUSTON ZEBRAITIS

top candidate, Homer F. Carey, who narrowly missed election.

Though anxious to stop the growing independent trend to a third party, Democratic bigwigs counted on the usual apathy in judicial elections and

Participating in the campaign actively were numerous Lithuanian progressive organizations headed by United Lithuanian Committee whose chairman, Houston Zebraitis, now is ward committeeman for the Progressive Party.

Blame The Turkey

Due to the holiday, Vilnis English Section went to press earlier with the result that correspondence and other featured material appearing weekly is absent.

This is purely a temporary measure and readers can rest assured that the following issues of VES will be along the 8-page line, chock full of interesting reading material.

The Editors

LKM Chorus Presentation Of "Stairway Of Melody" Draws Tremendous Applause From Music And Drama Hungry Audience At Sokol Hall

Of course I could start this column with, "We told you so," but my personal recommendation would be, is to ask your friends on how they enjoyed our "Stairway to Melody". We promised you that this was to be one of the most spectacular events of the season and I'm certain that everyone that was there on Sunday will have to agree with us.

As the curtain rose at exactly 3:30 sharp, I noticed the heads lift a little higher in order to see if their eyes were playing tricks on them. The scene that greeted them was something a little out of the ordinary for there were our gals all decked out in their new aqua formals, the men in dark suits and uniform ties and our own Maestro in afternoon dress.

With the opening number of "The Star Spangled Banner", to the closing strains of "Sen in Rata" from The Bartered Bride, accompanied by a full symphony orchestra, we held our audience spellbound.

I do not claim to be a music critic, but I do know that no one in that audience had expected to see such a well planned and well carried out program. In fact we believe that the LKM is the only Lithuanian Chorus that has ever undertaken to present music from the various world known famed composers.

Our soloists, Stefan Kozakavich, Sylvia Pran, Paul Stogis, Estelle Bogden and Aldona Grig certainly proved their capabilities. In fact I believe that Estelle Bagdon rather astounded our public in her duet appearance with Stefan Kozakavich. Acted out and complete in costume all these people really deserve the best of plaudits from all of us.

Our own Choral soloists, Helen Kwain, and Leon Yonik Jr., revived certain roles that they had originally played in Rio Rita and the Bartered Bride. No need to say that they did a splendid job.

In the last portion of the program the Bartered Bride scenes were revived, done in full costume by the entire company brought tremendous applause. Also in this scene our lovely chorus dancers were featured, which brought many a comment from the audience.

So with the drawing of the final curtain, we wish to thank Stefan Kozakavich, Paul Stogis, Sylvia Pran, Estelle Bogden, Aldona Grig, Helen Kwain, Leon Yonik Jr., Connie Abek, Ann Tilvikas, our pianist Pearl Johanson and the entire troupe of dancers composed of: Josephine Kasmaus-

kas, Helen Yuskus, Ruth Juodaitis, Ann Kane, Ann Major, Edith Snyder, Loretta Cooper, Eleanor Zelvis, and Florence Major, for a fine performance. Of course included among these are the entire choral group and our Maestro Joe. Thanks Joe, for your splendid work in arranging and directing a program consisting of the best in music.

TID BITS: Our sincere thanks to all those grand supporters of the Chorus that helped us in the kitchen, bar room, etc. Honorable mention to Mrs. Julia Stanley for the new boosters and the donations she got for us. Our Anna Marquardt's hubby John, claims that he'll soon be in our choral group after Sundays fine performance. A little sadness hit our Lucille Matuz for Sunday morning her hubby was rushed to Presbyterian Hospital for medical treatment. We are all hoping he will soon be on the road to recovery. Noticed quite a number of the LDS and AVC element at the Concert. Steve Koraso, Alex Kalenda and Ed Klein finally begging to be relieved of their responsibilities so that they could go upstairs to dance. Ann Kane and hubby seem to like our crowds for they sure had themselves a good time. Our Maestro Joe seen bringing in the entire family and all of them enjoying themselves. Ann Tilvikas and hubby celebrating their first year of wedded bliss. Our Connie Abek and Agnes Kenston are trekking to the coldness of the north, to fulfill engagement in Montreal Canada. Another family affair seen was the Zelvis sisters bringing in their entire family.

The best of luck to he Eastern seaboard LMS Festival, which is being held over this week-end. Also you Chicagoans that are trekking Eastward for the Festival, uphold your tradition and give them all you have during your appearances.

It's said that there is no rest for the wicked, well—it's true there is no rest for us but the wicked part—I don't know. Anyway our time will now be taken up with the Radio Club Drama Club. On Dec. 14 at Sokol Hall, "Klampyne" is being presented and we have accepted to use our choral group in the singing and dancing. So let's see all you chorus members down at a special rehearsal tonite at Vilnis hall.

I hope none of you ate too much turkey yesterday—so until tonite, it's just the—

UMPIRE

Chicago LDS Sorority "Rush" Party Coming Sunday; Buddy Barrows Orchestra To Play For Group's Dance April Third

Rushee's, rushee's where are you? Getting ready for the rush party this Sunday we presume. This is the last call—the time is 4:00-6:00 at 8212 So. Elizabeth. Everyone come down and have fun.

Buddy Barrows orchestra will play for the Sorority dance on April 3. Start planning now friends. Time goes by faster than one wants it to.

The girls were well represented at the dance Sat. night.

Nancy Gordon came down, but couldn't stay long.

Julie Gizevich looked swell in her blue drape dress and the corsage of

roses. She was celebrating her brother's wedding.

Phyllis Rasins had that "new look" too. Little by little we'll all have it,—against the men's wishes.

Stell Atchison came in and was amazed that he hall was so empty. Quite a shock for all those present, but it didn't dull the fun of others.

Aldona Povelonis, the eager beaver was hustling all around.

Saw VOLLIE JANKEL and Al Klauud dancing. Looked as if they were discussing the problems of the L.D.S.

Ann Peters the early bird was kept busy talking to the elders. No doubt



Word from England reveals that Laurence Olivier and Vivien Leigh will arrive in New York on Jan. 29, show Hamlet to a few movie big-shots and leave two days later for Australia, where their Old Vic company is slated for six months of trouping . . . By that time, Republic should have unveiled Macbeth, Orson Welles' Hollywood answer to Henry V and the forthcoming Hamlet . . .

Incidentally, after almost six months, Henry V continues to top the Consumers' Union poll of its members' preferences in the films. It gets 95% Excellent. Following it are: Best Years of Our Lives, 81%; Brief Encounter and Dead of Night, 80; Great Expectations, 79; Boomerang, 78; The Well-digger's Daughter,

72; The Yearling, 71; It's a Wonderful Life, 70; Open City and Stairway to Heaven, 65; This Happy Breed, 63; Miracle on 34th St., 60; and Crossfire, 55. It will be noted that these discriminating moviegoers have selected 8 foreign films among their top 14. Hollywood beware! . . .

Jottings: Producer Seymour Nebenzal will film the radio shows Queen For A Day . . . Dennis Morgan and Lauren Bacall will co-star in Cleopatra Arms . . . Audie Murphy, America's most-decorated G. I., will test for the part of Nick Romano, the youthful killer, in Knock on Any Door . . . Joseph I. Breen has announced that the Production Code Administration will not okay any film based on the life of Al Capone. This kayotes two such projects: one involving writer-director Rowland Brown (who made one of the best early gangster films, Quick Millions), and another bringing together Thomas Committee witness Jack Moffitt, Westbrook Pegler and Pegler's brother . . .

Union backed Committee Replaces USO

A permanent committee for providing entertainment for the sick and wounded in veterans' hospitals has been set up by the Hollywood Coordinating Committee, to replace the defunct USO-Camp Shows. The Hollywood film and radio guilds and unions are sponsoring the new organization; along with the producers' and broadcasters' associations . . .

Whether or not she gets contemporary screen competition from Michele Morgan, Deborah Kerr or others as Joan of Arc, Ingrid Bergman is keenly aware of the fact that in making her current film she is essaying a role probably more popular as an acting vehicle than any other in history. She has studied past screen performances of Falconetti and Simone Geneviox, the French stars who played Joan, as well as Geraldine Farrar's silent version . . .

People's Platform, the excellent new labor featurette, had its premiere last week at the Los Angeles CIO Council meeting. Prints of it are available to unions, from Pictures Ltd. 141 No. Orange Dr., Hollywood 36 (ems. sale, \$48 per print; rental, \$8 in California, \$9 elsewhere in U.S.).

Two unions, carpenters and machinists, remain out of the studios in the 14-month-old Hollywood lockout. All others involved have voted to let their members return to work, but only a small percentage has been rehired. . . .

THE NEW FILMS

FOREVER AMBER (20th-Fox): Colossal waste of money, on a subject just as meaningless as it was as a novel. Skip it.

THAT HAGEN GIRL (WB): Despite its soap-opera character at times this Shirley Temple starrer is an earnest, well-meaning and successful plea against intolerance. The message is clear, and easily translated to other planes. Well worth catching.

SONG OF MY HEART (Allied Artists): Tschalkowsky's great music makes this very worthwhile, and the whole story is well-conceived. Just misses being a best bet. Music-lovers will definitely enjoy it.

BEST BETS (previously reviewed): Shoeshine, Monsieur Verdoux, Crossfire, Best Years of Our Lives, Song of Love.

Mothers Hear That Soviets Are For Peace

KALAMAZOO — "The Russian people do not want war!" "War wounds are still bleeding in Russia, and it is difficult to believe they want to get into another war." Janis Laupmanis, pastor of the East Avenue Methodist church, told Michigan Mothers of World War II in convention here.

Wakes Up To Find Her Dream Is Very Much Alive

Miss Jay Iabath, 23, disturbed by dreaming of a man in her Times Square Hotel room, awoke to find a real life prowler.

Police arrested Stephen E. Dever, 34, of Riverside, N. J., who claimed he had been given a key to the room by Miss Iabath with whom he had dinner earlier in the night.

apologizing for the poor interest shown by the youth.

Mary Urbikas looked cute in a bright white blouse. Cheered up the group. Fran Yurgil was the life of the party as she always is.

The Xmas party will be our event for December. The executive will take care of all details and I'll inform you later.

As yet I haven't heard of an affair for January, but in Feb. the A.V.C. is having a Valentine Dance at the Hollywood Inn.

Then of course in April the biggest dance of the year will take place.

Till next week

GABBY

Chicago Choral Groups Participate On Lith Fine Arts League Festival Program This Weekend In Brooklyn, New York

While you are reading this the Aido Chorus is running through rehearsals in New York for tonight's performance. Are we excited!

Upon our return to Chicago—our Trio Dancers, Virginia Urmon, Paulie Krauchunas and Wanda Zalys, will dance at the Museum of Science and Industry in Jackson Park during their Christmas programs. They will appear on the December 7th program under the direction of Vyt Beliajases, who has trained two Lith. dance groups and a group of dancers for the Danish and French programs.

Nancy, Stanley Roman, and daughter, Dottie Ann, left for Penna. last Saturday morning where they will spend a three week vacation—taking time off when they will join the Aido Chorus in New York for their programs.

Laugh of the week—Jimmy Dzen-dolet on his return from Wisconsin, rushing out to Roseland for Sunday rehearsal — result — no rehearsal! We're sorry Jimmy — but you've proven, just once more, that you're a top-notch member!

Though we are in New York—the Roseland Aido Chorus has not forgotten all of you wonderful people back home who are always ready and willing to pitch in and work with us. You help us more than you realize for there is no affair we give that can be a total success without your help. We want all of you, who helped make our opera "Birute" such a success, to know that we are planning a simply swell Christmas party in

your honor to show our appreciation for the aid you've given us.

Paulie K. sure gets the works—after going through dances a dozen times—he goes right into the fast gypsy dance!

Helen and Rikki M. make a grand couple—exactly the same height.

Wanda Z. sure made a one point landing—right on her—!!!

Speaking of landings—The Captain was instructing the new parachute trooper. "This plane will take you up to 10,000 feet. When the pilot tells you to jump—you jump! Since this is your first trip you have both your regular chute and an emergency chute. Count five as soon as you leave the plane, then pull the rip-cord on your right shoulder. If the chute fails to open, then you pull the rip-cord on your left shoulder. We've calculated the wind and know just where you will land. There will be a truck to pick you up and take you back to camp. Good luck!"

Up went the plane. In due time the rookie jumped. He pulled the right cord—nothing happened. He pulled the left cord—still nothing happened!!

"Damn!" he said, "I'll bet the truck won't be there either!" Starkle, starkle, little twink

Who the heck you are, I think, I'm not under the alchofluence of inkohal, Though some thinkle peep I am! Greetings from New York.

DUCKFEET

Monarchs LDS Scribe Very Critical Of "Clubhouse" Dance, Member Activity; 4th Of December Is Lodge Meeting Date

What a pity! To think that our group is so self-concerned. Where were you on the night of Nov. 22? Did you forget you had tickets or were you bored with the idea?

Oh yes—it's quite easy to demand fast action from the committee to raise money for the clubhouse fund. When they do start rolling, what do you do? Stay home, hoard your \$0.85 and loil around thinking of all you've contributed in the past. . . . This is today remember, and if you want the clubhouse then get busy.

For the twenty five couples that attended it was quite nice dancing on an empty floor and to the music of the best orchestra in Chicago, Buddy Barrows.

I must thank the elders that attended. It must have given them a nice feeling to, see how we youth have acted.

You people that depend on the same one's to do everything should start looking around and see what's happening. Do you want your lodge to collapse? There is more to a club than just paying your insurance.

The Monarchs are going to try something new and if the club means even a little to you, come to the meeting the first Thurs. of Dec. at the Friendly Inn, 69th Rockwell. There will be refreshments and entertainment.

As long as I've put my foot in this deep I may as well go further. The committee for the dance is also to blame for the flop. Where was your advertising? No posters, correspond-

ence, etc. All right, so there weren't sufficient funds. Wouldn't it have been worth it to spend the few pennies you had to let people know that there was to be a dance? I hope that we'll profit by this mistake at the next affair.

Everyone was trying to get tight just to hear the tinkle of the cash register. Don't get me wrong! Everyone danced. Even Frank Burnetsky. He was with Sully's date more than Sully.

Vic Remeikis didn't want the orchestra to stop. Maybe it was because of "new look" Phyllis Rasins. You looked very chic Phyl.

Incidentally, the Northeners as usual were there en masse.

Also saw Bertha and Eddie Dockus of the Atoms.

When we arrived the orchestra was playing for one couple. The early birds John and Mildred Chesna. I should say the only one's on time.

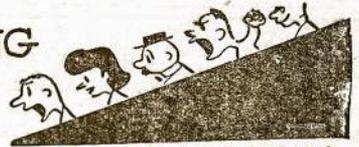
Ray Jankel kept busy by introducing Bill, Stevie's husband to all the boys. Could be a prospective A.V. C'er. Stevie and Bill are going to settle in Cicero. They say California and Washington were wonderful, but this is still home.

Nice to see that Mr. and Mrs. Ridikas didn't forget the crowd. Cash register was playing a tune it was so busy.

Johnny and Ann Peters pitched in as usual. Johnny behind the bar and Ann as cashier and ticket taker.

Tex and Kay danced till their feet

CALLING
EM'



STRAIGHT

• When the Army punishes a person, frequently its only mentioned reason is "for the good of the service." Wonder it didn't offer that to Notre Dame to cover the present football break between them. It's so official and inscrutable, you know.

• Guesses at the cause of the uncoupling differ. The ND—Army game "got out of hand". An almost steady diet of defeat bent Army morale, etc. My own pass at it is that 'twas Notre Dame's brand of football. It was too good, and consistently too good.

• The idea that football defeats

can impair the morale of a West Point cadet is absurd. Football, as such, should be no more important than tennis or chess combats. Perhaps not as important as chess, for that matter, since that game involves deeper strategy than football.

• ND and WP's glorious football series endured 34 years. Why did it bust up? My hunch is that someone at the Point suddenly felt the cadets were over-matched. Particularly, as the Point's yearly flow of fresh grid material is severely limited.

• Chiefly, too, because ND appears to have built too well in a football way. So much so that many uniformed folk think of Notre Dame as a "football university." I've heard wisecrackers say, "Wuttu they teach beside football at South Bend?" The answer is that ND is one of the finest universities in America.

• It is true, though, that Notre Dame is too good at football. ND attracts a heavier supply of winning pigskin material, possibly, than other school in the land, and the recruits aren't always Catholics, either.

• Question arises, "Why doesn't ND de-emphasize football as Father Gannon has done at Fordham, a whilom power football institution? Answer is that winning football is a ND policy.

Notre Dame Tops Since Rockne

• Notre Dame has never de-emphasized winning football since the South Benders first attracted attention by unexpectedly walloping Army in 1913. ND then was nationally unheard of as footballers. A young guy named Rockne caught the forward passes that licked the soldiers. That was the birth of prestige football at ND.

• Rockne began coaching at ND in 1918. The following year the Irish were acclaimed the greatest footballers in the country. They've been pretty much that ever since.

• As a coach, "The Rock" was tops, and he was a grand guy to boot. His teams were almost precision perfect. In them, grid greatness perpetuated itself, but where you gain you also lose. The dubious fame of Notre Dame the "football college" grew with the teams exploits.

• Other schools, betimes, have become appendages of their headline hunting footballers—Chicago, Pittsburgh, NYU, scores of others. Usually they applied, at least temporarily, the old deflator on the importance of football. Football celebrity's price tag was too high. All of which is something for Notre Dame to mull over, I think.

• ND's itch to acquire grid power in no way differs from that of other big time football colleges. The national hysteria over the sport is largely to blame. All ranking college football clubs—WP and Navy, too—do their damndest to grab outstanding pigskin material flourishing in high and prep schools.

• Thus, no big time football college can afford to point a pious finger at ND's wonder teams. The Irish simply excel in what the others are busy at, which is putting together a man-eating teams.

• However, all the world loves a winner—until the guy becomes a monopolist at it.

Reopen Probe Of Meat Packers In Chicago

CHICAGO (FP) — A federal probe of the meatpacking industry by a special grand jury of 23, including 14 housewives, has just been resumed here after an unexplained 4-week lapse.

The jury, which first met in late September, has already grilled top executives of the Big Four packers in an effort to determine whether or not there has been collusion in bringing about the present phenomenally high price of meat.

ached so then they too went to make the bells toll.

Newlyweds Stella and Johnny Atchinson came in and joined the gang. A.V.C.er's ganged up on Johnny to buy a ticket for their "smoker" on Dec. 12.

Art and Mary Waller, also newlyweds, danced on and on looking dreamily.

George Kwain had a chance to get away from the bar and so he danced a polka with Mary Urbikas.

The gang, Franny Y, Mary U and Julius and the others had a swell time singing Chug-a-lug.

Joe and Barb Stalor came in and needed something to warm their hands.

There were some stags there too and as usual they stuck together. They were Whitey, Tony Gurski, Joe Sacal and Al Klauad.

We tried to get the Escort to start his column again, but his working hours won't permit it.

Bill Rasins sure was puffing. Janice kept him jitterbugging.

Dr. and Mrs. Prusis also were present. Seems to me that almost all of the men present were A.V.C.er's.

Because of the lack of single girls Aldona danced with every single man. Chester and Sophie Kent, the rare-ly seen couple came in and whooped it up too.

Julie Gizevich worked as cashier for a while, but since Johnny, her brother was married that day she left early. Leonard and Stella Kelly were afraid of being trampled by the mob.

VOLUNTEER

PEOPLE IN THE NEWS

● Cleveland's LDS sorority (Lambda Delta Sigma) had tremendous success with their recently sponsored Rummage Sale. The group's next meeting and "initiations" will be held at the home of Gen Hale . . . From the same city comes the report that, "confidentially", Chicago LDS bowling teams comes the national bowling tournament will encounter ten of the strongest kegler groups. Meanwhile the Cleveland league is sponsoring a drawing with five teams out of ten 100% on sales . . .

● Radio announcer Anthony Guyer of Pontiac, Michigan, writes: "Several weeks ago I had the opportunity to witness the Detroit Aido Chorus concert.

"The chorus sang exceptionnaly well and displayed a sense of training and professional pride in the presentation of their musical numbers. All four sections blended voices in mighty crescendos and beautiful shadings that more than pleased the audience, who responded with applause that brought forth several encores.

"This was augmented by some fine tenor solos by Walter Gugas and Frank Price.

"We also got a preview of the Detroit all LDS Girl's Sextette who are in Brooklyn, New York, this weekend performing for the Eastern Seaboard Lithuanian Fine Arts League Festival. The girls should steal plenty of honors. They make a striking appearance and blend harmoniously in a sparkling repertoire of musical numbers.

"Mr. Altschuler, director of the Detroit Aido Chorus, announces that the Spring presentation of the group will be Chimes of Normandy.

"Orchids to the Aido Chorus."

This column's editor can't help but agree with Mr. Guyer's expressed sentiments . . .

● Something new came to the fore with Chicago LKM Chorus', unique presentation of "Starway of Melody" this past weekend. Credit goes to Joseph Kenston able director of the group and other responsible personalities whose foresight in arrangement of the program kept the public glued to their seats by elimination of dreary, tedious breaks that as rule wear down the perseverance and moral of Lithuanian audiences. . . .

● Lithuanian reactionaries are kicking themselves silly with arguments on how-come New York progressives were able to raise sufficient funds for the purchase of that quarter-of-a-million Center in Richmond Hill.

To date they haven't hinted that the money came from Moscow, usually a standard sayso when a bonafide reply or answer is to be avoided . . .

● Speaking of funds, the Lithuanian Daily Vilnis drive for \$15,000 for purchase of new printing-publishing materials has met with unexpected response, thanks to the thousands of readers and supporters who realize the necessity for a progressive, truthful press . . .

● Windsor, Canada, Lithuanian Men's Chorus is sponsoring a concert-dance this coming Saturday, Czechoslovakian Hall, 1367 Draullard Rd. . . . Nearby Detroit, the following day, under the auspices of Lithuanian Women's Progressive Club has scheduled a chop suey-kugelis dinner, beginning at 5:30, Porter Hall. . . .

● Chicago's Lithuanian Culture and Art Radio Club presents the American premiere of Julia Zemaites "Klampyne", Sokol Hall, next month, the 14th of December to be exact. . . .

● Windy City-ite LDS'ers are biting nails, waiting for official opening of bowling alleys contracted for the established league. . . . So far one team is bowling, the Northerners, and they with an IWO league . . .

● It's a Christmas Party the LDS Cicero Atoms are planning for with Liberty Hall the site of the shindig. December 27 is the day. . . .

● *Single Girl Dep't*: Scarce bachelors will be available at the Chicago Al Blozis Chapter, American Veterans Committee, Valentine Dance, Hollywood Inn. The committee urges that bids be put in early and thus avoid last minute crowding. . . .

● You can blame a well known clergyman for this one according to "Broadway Beat":

The Hatfields and the McCoys had been feudin' and fighting for years and had practically wiped each other out. Finally the heads of the families, alarmed, made overtures to each other. In order to settle their differences they decided to take them to the local parson whom both sides regarded as a fair and unprejudiced judge.

"How can we stop this horrible fighting, parson?" they asked him.



An Inside Report on a Klan Meeting

At the last regular Monday night meeting of Atlanta Klavern No. 1 on Marietta St. Nov. 10, Imperial Wizzard Samuel Green, who also serves as Exalted Cyclops, denied any knowledge of the recent theft of evidence against the Klan from the files of Georgia Atty. Gen. Eugene Cook.

"We've got so many Klansmen and friends inside the state capitol we wouldn't have to steal to get any information we wanted," the Wizzard boasted.

Green specifically mentioned "Brother" Ben T. Huiett, state labor commissioner, who is a member of Klavern No. 1 and frequently attends its meetings.

The Wizzard went on to state that both the city police department and county sheriff's office are "saturated" with Kluxers.

In all this the Wizzard is not just boasting as usual. Last fall I myself compiled a list of 17 active Kluxers, many of them members of the city and county commissions, whom Eugene Talmadge had appointed to his state executive committee.

High Jinks on Ku Klux Hill

Much of the Klan's last meeting was devoted to discussion of recent press reports that a certain "Parson Jack" Johnston is slated to become Exalted Cyclops of a new klavern soon to be installed at Columbus, Ga.

"There's a spot in Columbus called Ku Klux hill," said Wizard Green, "where there'll be some high jinks pretty soon."

Parson Jack's church is unaffiliated with any established denomination. He is the publisher of two weekly hate sheets which use racism, anti-Semitism and anti-Catholicism to combat unionism. Free copies are distributed from time to time in klaverns.

"No propaganda, no matter how false, no lie no matter how easily disproved, is too base to be published" by this sheet, an NLRB examiner recently found.

Parson Jack won notoriety some time ago when he editorially sought to justify the Monroe quadruple lynching on the ground that the victims were "in bad company." Later he championed the Columbians (Georgia's postwar brown-shirted fascists) as building "a stronger faith in God and the constituted law of the land."

In his current work of Klan organizing, Parson Jack is assisted by his son, John R. Johnston, operator of the West Georgia Detective Agency.

American Public Being Fed Barrage Of Anti-Sovietism

LONDON (ALN) — The American public is being fed a barrage of anti-Soviet and pro-war propaganda, member of Parliament D. N. Pritt commented here after a short tour of the U. S. Big business hysteria over "what it calls 'communism,'" he said, "is directed equally towards the mildest of socialists as it is toward the USSR." Despite this campaign, aided by some "terrifying and unscrupulous" newspapers, Pritt said, "I could not help coming away with some feelings of optimism because I felt that the bulk of decent-thinking Americans did not like this business and in the end decent reactions must prevail."

It's Unfair To Picket A Scab; Faces Job Loss

NEW YORK (FP) — A high-school English teacher faces ouster from his job here because he picketed the home of a scab during the recent Brooklyn Trust Co. strike.

Suspension of the teacher, Isadore Rubin, was announced by Supt. of Schools William Jansen, who filed charges against Rubin of "conduct unbecoming a teacher."

Jansen's charges will be presented to the next meeting of the board of education Dec. 3, which, after a hearing, can either dismiss Rubin from the school system or reinstate him with back pay.

"Why, that's simple, my children," replied the man of God. "Just be good to each other."

At this, Mr. Hatfield and Mr. McCoy looked at each other in astonishment, and then, in righteous indignation, told the parson, "Why that's communism!"

Whereupon they dashed back to what was left of their respective tribes, and resumed wiping each other out. . . .